

БЕОГРАД - На данашњи дан **1929.** године рођен је француски филозоф Жан Бодријар, постмодернист и постструктуралист. Најпознатији је по стварању појма "хиперстварност". Посебно је био критичан према потрошачкој култури САД. Писао је о бомбардовању Србије 1999. године, као о "дволичном рату". Најпознатије његово дело је "Заборавити Фукоа" објављено 1977. Последње од 20 дела колико је написао, јесте "Кул сећања" - објављено 2005.

Данас је недеља, 29. јул, 211. дан 2012. До краја године има 155 дана.

1805. - Рођен је француски историчар и политичар Алексис Клерел де Токвил, противник револуционарних друштвених промена, који је веома битно утицао на грађанске историчаре 19. и 20. века. Дела: "Демократија у Америци", "Стари режим и револуција".

1856. - Умро је немачки композитор и музички писац Роберт Александер Шуман, један од најзначајнијих представника романтизма. Истакао се као лиричар и аутор клавирских минијатура. Основао је часопис "Neue Zeitschrift fur Musik". Дела: симфоније, "Концерт у а-молу за клавир и оркестар", концерти за клавир, концерти за виолончело, циклуси соло песама "Песникова љубав", "Љубав и живот жене", клавирске композиције "Карневал", "Симфонијске етиде", "Дечје сцене".

1876. - Умро је мађарски политичар Ференц Деак, главни архитекта споразума Беча и Будимпеште из 1867. којим је аустројско царство прекомпоновано у двојну Аустро-Угарску монархију. Предводио је мађарску опозицију (углавном ситније мађарско племство) против аустројског канцелара Клеменса Метерниха пре револуције 1848, а 1865. објавио је пројекат о дуалистичком уређењу Хабзбуршке монархије, прихваћен две године касније.

1878. - Почела је аустроугарска окупација Босне и Херцеговине, на основу одлуке конгреса великих сила у Берлину 13. јула 1878. Аустројске трупе тада су окупирале и Новопазарски санџак (Рашка област) који су касније напустиле. Аустро-угарска је и формално анектирала БиХ 1908. супротно одредбама Берлинског конгреса.

1883. - Рођен је италијански диктатор Бенито Мусолини, који је владао Италијом од 1922. до 1943. Убрзо после избијања Првог светског рата искључен је из Социјалистичке партије, пошто се залагао за улазак Италије у рат како би касније учествовала у подели Аустро-Угарске. Године 1919. основао је фашистичку партију. У октобру 1922. у Напуљу је у време конгреса фашиста организовао поход 60.000 присталица на Рим и тако је дошао на власт. Под његовим вођством, Италија је 1935. напала и окупирала Етиопију, припојила Албанију 1939, напала Грчку 1940, а Краљевину Југославију 1941. После искрцавања савезничких трупа на Сицилију, крајем јула 1943. оборен је са власти и интерниран у хотел на планини Гран Сасо, одакле су га 12. септембра 1943. ослободили Немци (командоси Ота Скорценија) и пребацили у северну Италију, где је постао лидер такозване Италијанске социјалне републике. Током покушаја да побегне, заједно са немачким трупама, ухватили су га италијански партизани и убили 28. априла 1945.

1890. - Умро је холандски сликар Винсент ван Гог, један од најоригиналнијих и најтемпераментнијих у историји сликарства. Сликао је жарким бојама, а његова експресивна дела продорне снаге непревазиђена су у изражавању психичких стања и расположења. Непризнат за живота, праћен многим недаћама које су га бацале у дубоку депресију и нервно растројство покушао је самоубиство и умро два дана потом. Његова дела - око 850 слика и више од 900 цртежа, махом пејзажа, портрета и мртвих природа - пресудно су утицала на развој модерне уметности и донела му посмртну славу.

1900. - Италијанског краља Умберта I у Монци је убио анархиста Гаetano Бреши.

1905. - Рођен је шведски дипломата Хјалмар Агне Даг Хамаршелд, добитник Нобелове награде за мир, доктор филозофије и академик, генерални секретар УН од 1953. до смрти 1961. Заузимао је високе функције у више шведских министарстава од 1936. до 1953. и био министар без портфеља. При покушају да допринесе решењу кризе у негдашњем Белгијском Конгу погинуо је у авионској несрећи у околностима које никад нису разјашњене. Нобелова награда додељена му је постхумно.

1937. - Јапанске трупе окупирале су кинески град Тјенџин.

1948. - На стадиону "Вембли" у Лондону отворене су прве Олимпијске игре после Другог светског рата.

1967. - У Вијетнамском рату у пожару је оштећен амерички носач авиона "Форестал" при чему је погинуло 130 људи.

1968. - У енциклици "Humanae vitae" (О људском животу) папа Павле VI забранио је римокатолицима све облике вештачке контроле рађања.

1981. - У катедрали Светог Павла у Лондону венчани су наследник британског престола принц од Велса Чарлс и Дајана Спенсер.

1983. - Умро је шпански филмски режисер Луис Буњуел. Од 1936. до 1939. снимао је током Шпанског грађанског рата пропагандне прилоге за републиканце. Од 1947. радио је углавном у Мексику, пошто је као комуниста био непомирљиви противник франковог режима па је живео у емиграцији. Снимио је 32 филма, а "Андалузијски пас" из 1928. и "Златно доба" из 1930. образац су надреалистичког филма. Написао је аутобиографију "Мој последњи уздах". Остали филмови: "Земља без хлеба", "Los olvidados", "Успон у небо", "Злочиначки живот Арчибалда Круса", "Робинсон Крусо", "То се зове зора", "Назарен", "Виридијана", "Тај мрачни предмет жеља", "Анђеосмрти", "Звездани пут", "Тристана", "Лепотица дана", "Дискретни шарм буржоазије".

1983. - Умро је енглески позоришни и филмски глумац Џејмс Дејвид Грејем Нивен, добитник Оскара 1958. за филм "Одвојени столови". Елегантном појавом али и глумом оличавао је британски тип џентлмена. По узору на оца завршио је војну школу, али је доцније напустио војну каријеру и посветио се глуми. У Холивуд је доспео тридесетих година 20. в. али је по избијању Другог светског рата напустио САД и прикључио се британској војсци и током рата био је командос. Остали филмови: "Пут око света за 80 дана", "Добар дан тугу", "Топови с Наварона", "Касино Ројал", "Папирнати тигар".

1994. - Бивши италијански председник владе Бетино Кракси осуђен је на осам и по година затвора под оптужбом за превару.

2003. - Доњи дом белгијске скупштине овластио је белгијске судове да суде свим оптуженима за ратне злочине, без обзира где су почињени и без обзира на националност, укључујући грађане САД, што је изазвало жестоку реакцију званичног Вашингтона.

2008. - Умро је Мате Парлов, најбољи боксер бивше Југославије. У боксерски клуб "Пула" је ступио са 16 година, и након свега 3 године освојио је титулу првака Југославије у полутешкој категорији. Први већи међународни успех остварио је 1969. када је у Букурешту постао вицешампион Европе. Две године доцније у Мадриду је освојио златну медаљу, а 1973. у Београду одбранио је титулу првака Европе у полутешкој категорији. На Олимпијским играма у Минхену 1972. Парлов је освојио злато, а у Хавани 1974. постао је аматерски првак света у полутешкој категорији. Године 1976. у Београду је, савладавши Италијана Доменика Адинолфија, постао професионални првак Европе у полутешкој категорији, а 2 године потом, победом над Аргентинцем Мигелом Анхелом Куељом и светски шампион. Осам пута је био првак Југославије.

2011. - Преминуо је Мухарем Первић, српски есејиста, књижевни и позоришни критичар. Дипломирао је на Катедри за општу књижевност Филолошког факултета у Београду. Током студија био је главни уредник листа "Студент", а од 1958. уредник је часописа "Дело" који је тих деценија био изузетно квалитетан и утицајан. Потом постаје главни уредник Културно-уметничког програма Телевизије Београд, где је оставио још дубљи траг. За књигу "Традиција и критика" (1977) добио је награду, "Ђорђе Јовановић", а за наслов "Воља за променом" (1995) Стеријину награду. Добитник је и Танјугове награду "Златно перо" (2007), као и Повеље за животно дело Удружења књижевника Србије (2005). Био је приређивач сабраних дела Иве Андрића, по Андрићевом избору.

(Танјуг)